

Sarpsborg kommune
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Vedtak om midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann grunnet midlertidig stans av Alvim avløpsrensaneanlegg i Sarpsborg kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Sarpsborg kommune tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av Alvim avløpsrensaneanlegg. Tillatelsen gjelder for utslipp av urensset avløpsvann ved full stans i 82 døgn i perioden 22.09.2025 til 12.12.2025.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 116 800,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 10.07.2023, tilleggsinformasjon mottatt 30.11.2023 og 22.03.2024 og sakens øvrige dokumenter. Sarpsborg kommune søker om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av Alvim avløpsrensaneanlegg. Kommunen søker om midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann i en varighet på 82 døgn, i perioden 22.09.2025 til 12.12.2025.

Bakgrunn

Alvim avløpsrensaneanlegg skal bygges om med sekundærrensetrinn og nitrogenrensetrinn (biotrinn) innen 31.12.2026. Eksisterende avløpsrensaneanlegg skal holdes i drift inntil biotrinnet er ferdigbygget og skal tilkobles. Kommunen skal også oppgradere tre pumpestasjoner og deler av ledningsnettets frem til avløpsrensaneanlegget. Overløp fra Alvim avløpsrensaneanlegg skal flyttes fra Alvimdammen til Glomma gjennom å etablere en pumpeledning fra Breivikbekken pumpestasjon til eksisterende utslippsledning fra Alvim som fører til Glomma.

Sarpsborg kommune ønsker å gjennomføre ombygging av eksisterende avløpsrenseanlegg under full stans, for å redusere risiko forbundet med gjennomføringsevne og sikkerhet for arbeiderene som gjennomfører ombyggingen.

Søknad

I forbindelse med ombygging av Alvim avløpsrenseanlegg, som innebærer bygging av biologisk rensetrinn for sekundærrensing og nitrogenrensing, økning i kapasitet og nødvendige oppgraderinger av anlegget, planlegger Sarpsborg kommune full stans av anlegget i perioden 22.09.2025 til 12.12.2025. Kommunen søker om utslipp av urensset avløpsvann til Glomma i størrelsesorden 58 211 pe BOF₅ og 2 633 626 m³ (beregnet middelvannsmengde i ombygningsperioden).

Kommunen har vurdert to ombygningsforløp: full stans og linjevis ombygging. Enkelte av arbeidene kan kun gjennomføres under full stans, så linjevis ombygging vil også ha behov for full stans i deler av ombygningsperioden. Sarpsborg kommune har lagt faseplaner og vurdert hvilken rekkefølge arbeidene bør utføres i. Arbeidsoperasjoner for aktiviteter i samme områdes skal ses på i sammenheng. Flere aktiviteter skal gjennomføres samtidig for å redusere total nedetid av avløpsrenseanlegget. Det er i hovedsak ombygging av forbehandlingen og inn- og utløpsledninger som er kritisk for å drifte rensesprosessen i anlegget.

Vurdering av ombygningsforløp; full stans eller linjevis ombygging

Sarpsborg kommune har vurdert to muligheter:

- Full stans av anlegget - varighet 82 døgn.
- Linjevis ombygging – varighet 129 døgn, der 70 døgn er med full stans og 59 døgn er med delvis stans.

Full stans av Alvim avløpsrenseanlegg

Sarpsborg kommunes foretrukne løsning er full stans av Alvim avløpsrenseanlegg i 82 døgn. Ved at alle arbeidsoperasjoner kan gjøres samtidig under nedstengingen av anlegget, kortes den totale ombyggingstiden ned. Tilkobling av nye avløpsledninger fra pumpestasjoner vil utføres i samme periode, for å forhindre at kommunen trenger nye perioder for utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med arbeidene med de tre pumpestasjonene Torsbekk, Alvimveien og Breiviksbekken.

Linjevis ombygging av Alvim avløpsrenseanlegg

Linjevis ombygging vil ha en varighet på 129 døgn, der 70 døgn er med full stans og 59 døgn er med delvis stans. Linjevis ombygging er vurdert til å ha stor risiko knyttet til gjennomføring av arbeid på grunn av sikkerhet og fremdrift, og det er større sannsynlighet for forsinkelser i prosjektet. Da enkelte av arbeidene som ombygging av forbehandlingen og inn- og utløpsledninger, kun kan gjennomføres under full stans, så er det ved linjevis ombygging også behov for stans av avløpsrenseanlegget i en periode på ca. 10 uker. Det er også behov for en periode på ca. 5,5 uker med redusert kapasitet på anlegget, som medfører store overløpsutslipp ved to av pumpestasjonene for å begrense tilførsel inn til avløpsrenseanlegget.

Utslipp til Glomma i ombygningsperioden

Søker har vurdert at forskjellen i utslippsmengdene til Glomma ved full stans sammenlignet med linjevis ombygging er liten. Full stans vil ha 0-2,1 % større utslipp for de aktuelle parameterne (KOF,

BOF₅, suspendert stoff, total-fosfor og total-nitrogen). Linjevis ombygging vil medføre noe mindre vannmengde ut til Glomma (-61 000 m³), samt ca. 3 m³ mindre kloakksøppel.

Søker vurderer at midlertidig utslipp av urensset avløpsvann ved begge ombyggingsalternativene, vil ha mindre betydning for Glomma. Eventuelle negative effekter ved utslippet i ombyggingsperioden vil være midlertidige og anses som nødvendig for å oppgradere Alvim avløpsrensaneanlegg. Oppgraderingen av avløpsrensaneanlegget er å anse som et miljøtiltak, da det vil være med på å redusere tilførselen av organiske stoffer og næringsstoffer til Glomma og Oslofjorden. For at ombyggingen av anlegget skal kunne gjennomføres, er prosjektet avhengig av en tillatelse til midlertidig stans og midlertidig utslipp av urensset avløpsvann.

Utslippet av urensset avløpsvann skal fordeles på to utslippspunkt i Glomma. Utslippspunktene er fra de tre pumpestasjonene Torsbekk, Alvimveien og Breivikbekken. Fra Breivikbekken pumpestasjon vil utslippet av urensset avløpsvann pumpes til Alvim avløpsrensaneanlegg i et nyanlagt bypas ved rensaneanlegget, slik at utslippet føres til Glomma og ikke til Alvimdammen. Utslippene fra Alvimveien og Breivikbekken pumpestasjoner føres derfor til samme kum ved Sørlikaia. Siden utslippet av urensset avløpsvann går til to utslippspunkt i Glomma vil man unngå at utslippet konsentreres i et mindre utslippsområde. Søker har utført modellering og vurdering av utslippsvannets innlagring og innblanding i resipient. Primærfortynning, som er umiddelbar fortynning ved utslipp i resipient, og sekundærfortynning, som er basert på forholdet mellom vannføringen i Glomma og volumstrømmen i utslippet, er begge vurdert.

Modelleringen konkluderer med at Glomma har høy vannføring og god fortynnende effekt, vannføringen ved Alvim havn overgår stort sett 350 000 liter per sekund. Utslippet av urensset avløpsvann er anslått til 184-620 liter per sekund og utslippsvann fra både linjevis ombygging og ved full stans vil fortynnes til dagens målte konsentrasjoner i Glomma.

Mikroplast, kloakksøppel, septikslam og industripåslipp

I perioden med midlertidig utslipp av urensset avløpsvann forventes det at økte mengder mikroplast vil slippes ut i resipienten og fraktes videre ut mot Oslofjorden. Større mikroplastfragmenter binder seg ofte til partikler og forventes tilført avløpslammet. Det foreligger i dag ingen målinger på mikroplast på hverken rensset eller urensset avløpsvann fra Alvim avløpsrensaneanlegg.

Kommunen planlegger å løse håndtering av kloakksøppel i pumpeumpene til de tre pumpestasjonene Torsbekken, Breivikbekken og Alvimveien i perioden med full stans av avløpsrensaneanlegget. Hovedandelen av kloakksøppel håndteres ved pumpestasjonen Torsbekken, som mottar hovedmengden av avløpsvannet fra kommunen. Pumpeump ved de tre pumpestasjonene skal benyttes til å holde tilbake sedimenter og flytende kloakksøppel. Sediment og flytende kloakksøppel skal jevnlig fjernes med sugebil. Sarpsborg kommune antar at utslipp av kloakksøppel til Glomma i ombyggingsperioden vil være mellom 290 kg og 580 kg. I samme periode forventes det at ca. 29,5 tonn kloakksøppel fanges opp i tiltak ved pumpestasjonene, som beskrevet over. Det vil ikke være utslipp av kloakksøppel til vannforekomstene Breivikbekken og Alvimdammen.

Kloakksøppel er normalt håndtert i forbehandlingen i avløpsrensaneanlegget, som er den delen som skal bygges om. Kommunen vurderer at et midlertidig tiltak inne på anlegget med etablering av ristinstallasjon vil være svært krevende grunnet plassmangel i forbindelse med bygningsarbeidene. Kommunen anser derfor ikke dette som et gjennomførbart tiltak. Bruk av siltgardin er vurdert som ikke relevant av kommunen, da siltgardin og trashtrawl er vurdert som vanskelig å håndtere ut ifra

forholdene med stor og varierende vannføring i Glomma og at båttrafikk er stor ved farleden til Borg havn, samt at effekten er vurdert til å være lav.

Under full stans av Alvim avløpsrensaneanlegg skal septikslam samles opp slik som i dag, men må transporteres et annet sted. Kommunen er i dialog med Halden kommune og Frevar KF om muligheten til at de kan motta septikslam i aktuell periode.

Kommunen har gått i dialog med de største aktørene i Sarpsborg kommune som har påslipp til avløpsnett, og informert om at det i perioden for ombygging av avløpsrensaneanlegget, vil bli periodevis stans av anlegget. Kommunen har bedt aktørene om å gå gjennom eventuelle tiltak de kan gjøre for å redusere påslipp i denne perioden. Sarpsborg kommune vil utarbeide en tiltaksliste som kan ettersendes på forespørsel.

Hensyn til fiskevandring og gyteområder i Glomma

Funksjonsområdene for fisk, både gyteområde og oppvekstområde for yngel er nedstrøms Sarpsfossen og i sideløpet Ågårdselva, disse områdene ligger oppstrøms utslippspunktene for Alvim avløpsrensaneanlegg. Utslippene antas å ha liten effekt på funksjonsområdene for fisk da det vil foregå i en begrenset periode på fire måneder.

Høring

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring til berørte parter, offentlige organer og myndigheter og organisasjoner som ivaretar allmenne interesser. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Sarpsborg Arbeiderblad og Fredrikstad Blad.

Vi har mottatt høringsuttalelser fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Alvim Velforening, Jan Sverre Vamnes, Fredrikstad kommune, Hvaler kommune, Østfold fylkeskommune, Sarpsborg kommune og Forum for natur og friluftsliv Østfold (på vegne av flere). Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

DSB viser til sin veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerhet rundt storulykkevirksomheter. Veilederne finnes på deres hjemmeside.

Alvim Velforening

Velforeningen er bekymret for kloakklukt i den aktuelle perioden utslippet skal forekomme, og etterlyser tiltak for at lukt skal begrenses.

Jan Sverre Vamnes

Vamnes viser til at Oslofjorden befinner seg i en kritisk situasjon, og ønsker at kommunen finner en annen løsning for å skåne miljøet. Vamnes viser til at Østfold fylkeskommune har for tette bånd med Sarpsborg kommune, og ønsker derfor at et settefylke skal vurdere saken.

Fredrikstad kommune

Fredrikstad kommune ber om at det legges vekt på å gi innbyggerne i Fredrikstad informasjon om det planlagte utslippet, gjennom lokalpresse og eventuelle sosiale kanaler. Det er flere bedrifter i Fredrikstad som bruker Glommavann som prosessvann, disse bør også gis informasjon dersom

utslippet forventes å endre vannkvaliteten i særlig grad. Statsforvalter bør også vurdere om utslippet kan påvirke resipientundersøkelser og overvåkningsprogrammer i området for den aktuelle perioden. Virksomheter som driver overvåkning av resipienten bør informeres om utslippet, slik at de kan vurdere om planlagt tidspunkt for overvåkning bør justeres.

Hvaler kommune

Rensing av utslipp er en forutsetning for å bedre «helsetilstanden» i Oslofjorden. Rådmannen mener at det i den forbindelse er viktig med avbøtende tiltak som kan redusere de negative virkningene av utslippene på natur og miljø.

Søknaden vektlegger Glommas evne til fortykning som en fordel. Samtidig ender alt fra Glomma opp i Oslofjorden, som allerede er sterkt forurensset. Oslofjorden er sårbar, med dårlig miljøtilstand, hvor overskuddet av nitrogen truer økosystemene i fjorden. Rådmannen (Vedtak i Formannskapet 01.02.2024) mener at det i lys av dette bør vurderes følgende avbøtende tiltak for å begrense de negative virkningene av utslippene på natur og miljø:

- Utarbeidelse av en miljøovervåkningsplan hvor resultatene offentliggjøres fortløpende. Måleverdier bør kunne ses mot en referanseindeks som viser verdier før arbeidet påbegynnes.
- Mekanisk rensing i form av mekaniske rister for å fange opp større elementer i avløpet.
- God informasjon til innbyggerne i Sarpsborg om hva den enkelte selv kan bidra med for å begrense de negative virkningene av utslippene på natur og miljø i den perioden arbeidet pågår.

Østfold fylkeskommune

Fylkeskommunen har forståelse for at anleggsarbeidet er krevende, og at midlertidig stans på rensesanlegget er nødvendig under en periode av ombyggingen. Det er likevel bekymringsfullt at urensset avløpsvann med partikler, næringsstoffer, mikroplast m.m. slippes direkte ut til Glomma i flere uker. Fylkeskommunen oppfordrer til å stille vilkår for å sikre en kortest mulig utslippssperiode, evt. ved å sette inn økt bemanning i denne delen av anleggsperioden. Videre foreslår fylkeskommunen også at det innføres sanksjoner dersom utslippssperioden skulle bli forlenget utover det en evt. tillatelse vil gi.

Sarpsborg kommune ved miljø og landbruk

Kommunen ved miljø og landbruk støtter forslaget om å legge arbeidet til perioden september-desember med tanke på brukerinteressene. Kommunens bekymring er i hovedsak knyttet til Oslofjordens tåleevne. Ifølge søknaden er det snakk om nokså lave konsentrasjoner, men i total mengde vil det være en betydelig økning i næringstilgang. Et av innsatsområdene i *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* er å redusere utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse. Oppgraderingen av Alvim avløpsrenseanlegg er et viktig steg for å begrense nettopp fremtidig utslipp fra kommunalt avløp. Med bakgrunn i en uvanlig stor totalbelastning det siste året, blant annet grunnet ekstremværet Hans, er det grunn til å tro at Oslofjordens tålegrense har blitt betydelig redusert. Grunnet usikkerhet og manglende kunnskap rundt hvor nær man befinner seg det økologiske vippepunktet, mener kommunen at føre-var-prinsippet bør legges til grunn.

Videre trekker kommunen frem at det er behov for god overvåking av utslippet og en prøvetakingsplan som kan kartlegge utslippet i detalj, samt påvirkning på resipienten. De foreslår at kommunen må gjennomføre et prøvetakingsprogram med prøvepunkter som dekker resipienten rundt utslippspunktene og som kan avdekke den faktiske forurensingen som slippes ut.

Statsforvalteren må sette vilkår for å begrense skadevirkningene og kommunen må iverksette eksempelvis restaureringstiltak for å kompensere for eventuelle skader som følger av utslippet.

Antall dager med utslipp må begrenses til et minimum for å redusere det totale utslippet til resipienten. Kommunen ved miljø og landbruk ønsker derfor at Statsforvalteren sikrer dette gjennom vilkår, for eksempel ved å sette krav til om mulig raskere gjennomføring (f.eks. ved bruk av doble skift og/eller seksdagersuker etc.). Dette spesielt i de mest kritiske periodene.

Forum for natur og friluftsliv Østfold, på vegne av Birdlife Østfold, DNT Nedre Glomma, Naturvernforbundet i Østfold, Oslofjordens Friluftsråd, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Østfold Botaniske Forening og Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjon

Forum for natur og friluftsliv (med flere) synes at miljøkonsekvensene ikke kommer tydelig nok fram i søknaden.

Forumet påpeker viktigheten av at arbeidet gjøres på en miljømessig skånsom måte, at avbøtende tiltak gjøres så langt det er mulig og innenfor eksisterende regelverk, og at grundig prøvetaking og overvåking gjennomføres både før, under og etter tiltaket, slik at miljøkonsekvensene kan dokumenteres.

Forumet ser at full stans ikke innebærer vesentlig større utslipp enn linjevis utbygging. De støtter derfor at det er bedre å gjennomføre tiltakene samlet på kortest mulig tid, fremfor å dele opp byggearbeidene i etapper over lengre tid. De forutsetter at tiltakene er så godt planlagt at det ikke oppstår en eller flere situasjoner som medfører at utslippene foregår over lengre tid enn det som er omsøkt.

Forumet stiller seg undrende til at det beskrives at utslipp ved begge ombyggingsalternativene av Alvim renseanlegg «vil ha liten betydning for Glomma», og at de omtales som «Eventuelle negative effekter ...» (høringspartens utheving). Forumet mener at stans i renseanlegget ikke vil være uten betydning, og at det må gjennomføres vurderinger av utslippets påvirkning på resipienten i nedre del av Glomma og utløpsområdene i Oslofjorden.

Forumet ber Statsforvalteren fastsette krav om målinger på mikroplast så snart som mulig, slik at kunnskapsgrunnet om mikroplast fra avløpsvannet forbedres.

Det må gjøres en helhetsvurdering av elementer som vannføring og innblanding, biologiske konsekvenser og andre brukerinteresser slik som turisme, bading, båtliv, sportsfiske med mer. Den totale belastningen på resipienten må vurderes, der utslipp fra andre virksomheter også tas med i regnskapet.

Planlagt håndtering av septikslam må være avklart på forhånd, og det må være et krav om at dette skjer på en forsvarlig måte uavhengig av hvilke aktører som er involvert.

Det må være et krav at den omtalte tiltakslisten fra de største aktørene med påslipp ettersendes.

Sarpsborg kommune må vurdere flere tiltak enn det kommunen angir i søknaden.

Ved Alvim avløpsrenseanlegg renner Glomma store deler av året forholdsvis rolig, laminært og i liten grad turbulent. Det betyr at punktutslipp ikke vil blandes helt inn i resten av Glommavannet før langt nedstrøms utslippspunktene (det er angitt tre utslippspunkt i søknaden). Dermed vil konsentrasjonen av avløpsvann i Glommavannet være langt høyere i vannet nedstrøms punktene, enn mellom de angitte utslippspunktene, og det vil sannsynligvis renne flere kilometer nedstrøms før konsentrasjonen av avløpsvann jevner seg ut i hele tverrsnittet av elva. Forholdene nedstrøms rørene, der det er lite levelig for organismer, vil dermed omfatte relativt store arealer. I tillegg går det

en saltkile fra sjøen og langt opp i Glomma. Hva som eventuelt lever der, og hvordan et utslipp der ville slå ut er lite kjent. Forumet ønsker at antall utslippspunkter bør være langt flere enn tre for å oppnå best mulig innblanding i vann som renner ut av elva. Det er behov for en modellering av utslippspunkter i Glomma-strømmen for å best fastslå hvor utlippene bør ligge, (også i forhold til saltkilen) og hvor mange de bør være. Det må dermed også gjøres undersøkelser av bunnforholdene i elva i de aktuelle områdene, både fysiske og biologiske, inkludert omfanget (fysisk utstrekning og årstidsvariasjon) og betydningen av saltkilen.

Vårflommen er det sikreste tidspunktet for stor vannføring i Glomma, da den stort sett kommer innenfor en fast periode hvert år. Som regel er flommen i gang 10. mai, og varer ofte til ut i juli-august før vannføringen synker under 700 m³/s. Høstflommer er det langt vanskeligere å forutsi når kommer og hvor store de er.

Sarpsborg kommune må vurdere konsekvensene for biologien i vassdraget, samt når og hvordan det er best å gjennomføre utslippet. Det er mye antagelser i søknaden når man faktisk har med noe som har svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet. Fisk og øvrig biologi er dårlig beskrevet. Det er et gyteområde for laks på nedsiden av utslippspunktet. Det foreslås å sende utslippet til Glomma 22.9.-12.12. Dette er innenfor tidspunktet når laksen gyter og dermed uheldig med tanke på hensynet til nedslamming av gytegroper og høyere organisk belastning. Å kjøre urensset avløpsvann i elva ved vårflom ville redusert belastningen på gytende laks på nedsiden av utslippspunktet.

Forumet mener det er ingen reell vurdering av risiko for miljøet i søknaden. Søknaden uttrykker egentlig bare behov for driftsstans, og viser til at to aktuelle arbeidsløsninger innebærer ubetydelig forskjell i miljøkonsekvens. Forumet savner en bedre beskrivelse av hvilke miljøkonsekvenser som kan forventes.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene:

Miljøtilstand i Oslofjorden:

Det er ikke mulig å bygge om de utvendige utslippsledningene uten full stans og midlertidig utslipp. Opprustningen av Alvim avløpsrensaneanlegg vil redusere utslipp av fosfor og nitrogen og vil på sikt bidra til en betydelig forbedring i Glomma og til eutrofien i havet.

Miljøovervåking:

Kommunen skal vurdere å utarbeide en miljøovervåkingsplan.

Det er utført og utarbeidet rapporter fra undersøkelser av biologisk mangfold og resipientundersøkelser i bl.a. Glomma, som dokumenterer før-tilstanden. Rapporten «Resipientundersøkelser», dok.nr. 00.00.RIM.00.R.005, er datert 15. februar 2023 og er referert til i søknaden.

Undersøkelser av fisk og rødlistearter:

Kommunen har utført resipient- og funksjonsområdeundersøkelser for fisk av biologer i 2021 og 2022. Det er ikke påvist rødlistede arter eller viktige funksjonsområder som vil påvirkes ved valgte utslippspunkt. Undersøkelsene som er utført av funksjonsområdene for fisk i Glomma, viser at området nedstrøms utslippspunktet ved Alvim avløpsrensaneanlegg er lite egnet på grunn av påvirkningen av saltvann.

Kloakksøppel:

Mekanisk rensing av kloakksøppel er redegjort for i søknaden, og vil primært søkes løst i pumpestasjonene, hovedsakelig Torsbekk. Pumpesump på Torsbekk vil tilnærmet være en fangsump for flytende kloakksøppel. Kommunen vil tømme pumpesumpen opptil 1-2 ganger daglig med sugebil. I tillegg etableres økt grad av fysisk overvåking av de andre pumpesumpene for å se om tilsvarende tiltak bør etableres der. Kommunen har vurdert midlertidig ristinstallasjon ved selve rensenanlegget og ved de tilliggende pumpestasjonene. På grunn av kompleksiteten ved gjennomførelse og plassmangel vil en slik ristinstallasjon ikke være gjennomførbart i ombyggingsprosessen.

Mikroplast:

Kommunen har ikke tatt prøver av mikroplast da dette ikke inngår som vilkår i gjeldende utslippstillatelse for Alvim avløpsrenseanlegg.

Septikslam:

Septikslam skal transporteres et annet sted under perioden med full stans. Sarpsborg kommune er i dialog med Halden kommune og Frevar KF.

Lukt:

Utslippet skal skje under vann og et stykke fra land. Det har ikke vært registrert luktproblemer ved tidligere stopp på anlegget.

Utslippspunkt:

Alternativt utslippspunkt er vurdert, det vil si lenger ned i Glomma. Basert på en helhetsvurdering ble det vurdert som mest hensiktsmessig å legge utslippspunkt fra Alvim avløpsrenseanlegg ved dagens utslippspunkt. Resultatene fra resipientundersøkelsene og brukerinteresser er hensyntatt. Norconsult har utført spredningsmodellering av utslippene ved hjelp av fortynningsmodellen Visual Plumes ved to ulike utslippspunkt. Ulik vannføring, årstid og saltkilen er vurdert.

Begrense utslippsperioden:

I planleggingen av ombyggingen har kommunen vurdert flere alternativer og tiltak for å unngå full stans samt begrense perioden med stans. Kommunen viser til redegjørelse i søknaden. Byggherrens ansvar for sikkerhet, helse og miljø er vurdert, og tiltaket det søkes om (full stans), vil redusere risiko forbundet med gjennomføringsevne og sikkerhet. Perioden det er bedt om full stans for, innebærer en ytre ramme tidsmessig og byggherre er innforstått med behovet om mulig redusere gjennomføringstiden så mye som mulig. Bemanningsgrad er en variabel som inngår i planleggingen av arbeidet for å kunne holde seg innenfor disse rammene.

Vurdering av forskyving av utslippsperiode til våren 2026:

Av hensyn til fristene Statsforvalteren har vedtatt for oppgraderingen av Alvim avløpsrenseanlegg og nødvendig fremdrift i prosjekteringen og utførelsen, var det ikke mulig å planlegge gjennomføringen av stansen og utslippet til våren 2026. Årsaken til dette er økt samtidighet i de ulike byggeprosessene og en dermed økt risiko for uplanlagt lengre stans. Prosjektets fremdrift er også avhengig av at forbehandlingsanlegget og eksisterende anlegg for øvrig, fungerer godt ved oppstart av det nye biotrinnet, da rensed avløpsvann er nødvendig i enkelte faser av ferdigstillingen. Denne forutsetningen krever gjennomføring av ombygging av eksisterende anlegg tidligere enn vår 2026.

Informasjon til innbyggere og virksomheter:

Kommunen anser informasjonsarbeid som ivaretatt jamfør redegjørelse i søknad.

Det forventes ingen vesentlig endring av vannkvaliteten i Glomma, som kan ha betydning for virksomheter som bruker vannet som prosessvann. Berørte interessenter vil informeres gjennom planlagt informasjonsarbeid.

Korrespondanse

Sarpsborg kommune fikk utkast til vilkår til gjennomlesning 23.05.2024. Kommunen oversendte kommentarer til utkastet i brev av 30.05.2024. Kommunen presiserte at det er to, ikke tre, utslippspunkt. For prøvetaking av mikroplast så finnes det i dag ingen akkreditert metode for prøvetaking og analyser, og ønsker at teksten i tillatelsen punkt 10 om utslippsmålinger endres til at kommunen kan benytte akkrediterte analyser *der det er mulig*. Satsforvalteren har tatt inn disse endringene i vårt vedtak.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeid som kan medføre forurensninger i sjø eller vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Historikk i saken

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv ble lagt fram 30. mars 2021, hvor det slås fast at tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig. Påfølgende rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, *Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord*, viser at det slippes ut for mye nitrogen til Oslofjorden. En av de største påvirkningene er utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse.

Forslaget til revidert avløpsdirektiv ble lagt fram 26. oktober 2022. Direktivet er en del av EØS-avtalen, som Norge er forpliktet til å etterleve. EUs evaluering av avløpsdirektivet fra 2019 viste at det er behov for å oppdatere direktivet og sørge for bedre rensing av kommunalt avløpsvann av hensyn til vannkvaliteten i Europa. Det har også vært nødvendig å revidere direktivet for å harmonisere det med strategiene i EUs grønne giv. Hovedmålet med direktivet er å begrense negativ miljøpåvirkning fra avløp. Avløpsdirektivet skjerper flere krav, blant annet så blir kravene til rensesgrad for nitrogenfjerning og fosforfjerning strammet inn. Alle rensesanlegg som mottar mer enn 100 000 pe BOF₅ skal ha både fosfor- og nitrogenfjerning og sekundærrensing, i tillegg til et fjerde rensetrinn for å fjerne mikroforurensning.

I dag renses ikke Alvim avløpsrensanlegg godt nok med tanke på renseskrav satt i forurensingsforskriften kapittel 14 til sekundærrensing for KOF og BOF₅, og anlegget har ikke nitrogenrensing. Sarpsborg kommune har vært i brudd med renseskravet for sekundærrensing i en årrekke og Statsforvalteren har fulgt opp kommunen med en forpliktende handlingsplan for innføring av sekundærrensing. For å imøtekomme behovet for å redusere nitrogentilførselene til Oslofjorden og sidevassdragene, samt imøtekomme forslag til revidert avløpsdirektiv som medfører strengere vilkår til avløpssektoren, må Sarpsborg kommune bygge rensetrinn for sekundærrensing og nitrogenrensing ved avløpsrensanlegget.

Ombygging av Alvim avløpsrensanlegg medfører behov for perioder med full stans av anlegget og utslipp av urensset avløpsvann til Glomma. Alvim avløpsrensanlegg skal bygges om med biologisk rensetrinn for rensing av nitrogen, KOF og BOF₅, samt doble kapasiteten ved anlegget for å ivareta økte tilførsler til anlegget og skjerpede renseskrav. Sarpsborg kommune planlegger for en trinnvis rensesgrad for Tot-N med 75 % N-fjerning i perioden 2027-2033, 80 % i 2033-2040 og 85 % fra 2040. Kommunen planlegger 90 % fosforfjerning, 85 % KOF-fjerning, 80% BOF₅-fjerning og 90 % SS-fjerning. Sarpsborg kommune har en søknad inne hos Statsforvalteren om utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelsen, som også omhandler rensing ved Alvim avløpsrensanlegg. Etter Alvim avløpsrensanlegg er bygget ut og fornyet så vil anlegget renses bedre og utslipp av nitrogen, KOF og BOF₅ vil reduseres betydelig.

Utslipp til vann

All utslipp av urensset avløpsvann i ombygningsperioden skal gå til Glomma.

Begge ombyggingsalternativene, full stans og linjevis ombygging, krever perioder med full stans av Alvim avløpsrensanlegg. Linjevis ombygging vil ta lengre tid og har økt risiko for forsinkelser av utføringen av arbeidene. Full stans krever en ombygningsperiode på 82 døgn med utslipp av urensset avløpsvann til Glomma. Linjevis ombygging krever 70 døgn med utslipp av urensset avløpsvann og deretter 59 døgn med utslipp av delvis rensset avløpsvann til Glomma. Se omtale av vannresipienten under *vurdering etter vannforskriften* lenger nede i vedtaksbrevet.

Differansen for totalutslipp av mengde avløpsvann til Glomma er ca. 61 178 m³ større ved full stans, sammenlignet med linjevis ombygging (beregnete middelvannsmengder).

Utslipp ved full stans er beregnet til 94,5 tonn Tot-N, 10,7 tonn Tot-P, 835 tonn KOF, 375,4 tonn BOF₅ og 397 tonn SS. Tallene er oppjustert til 129 døgn slik at det er sammenlignbart med linjevis ombygging (82 døgn full stans og deretter med rensing).

Utslipp fra linjevis ombygging, som omfatter 70 døgn med urensset utslipp og 59 døgn med delvis rensing (totalt 129 døgn), er beregnet til 94,5 tonn Tot-N, 10,3 tonn Tot-P, 825 tonn KOF, 371 tonn

BOF₅ og 389 tonn SS. Følgende rensegrader ved Alvim avløpsrenseanlegg er lagt til grunn under de 59 døgn med delvis rensing: 0 % Tot-N, 93,5 % Tot-P, 68,9 % KOF, 62,4 % BOF₅ og 92,6 % SS.

Når det gjelder utslipp av nitrogen er differansen 0 % besparelse i utslippene for begge alternativene, da Alvim avløpsrenseanlegg i dag ikke har nitrogenrensing. Det vil si at det vil gå ut like mye nitrogen til Glomma ved begge ombyggingsalternativene. Differansen i utslippene gir ellers en besparelse i favør linjevis ombygging på 2,1 % for Tot-P, 1,4 % for KOF, 11,2 % for BOF₅ og 2,1 % for SS.

Ifølge modellering og vurdering av utslippsvannets innlagring og innblanding i resipient, vil utslipp fra full stans og linjevis ombygging øke konsentrasjonen av organisk stoff (KOF og BOF₅), nitrogen og fosfor lokalt ved utslippspunktet. Konsentrasjonene av utslippskomponentene i mg/l er høyere ved full stans, unntatt for nitrogen som er lik for begge. Innblandingen i Glomma, ved minimum, middels og maksimum fortykning, er lik. Utslippene fra begge ombyggingsalternativene fortynnes til dagens konsentrasjon målt i Glomma, etter innblanding i vannmassene.

Ser vi på mengder utslippskomponenter isolert for selve utslippet av urensset avløpsvann i 82 døgn ved full stans av Alvim avløpsrenseanlegg (som ikke er justert for å sammenlignes med lengden på 129 døgn for linjevis ombygging), så er det beregnet at det totalt vil bli sluppet ut 60,1 tonn Tot-N, 10,3 tonn Tot-P, 709 tonn KOF, 308,4 tonn BOF₅ og 381 tonn SS i løpet av 82 døgn med utslipp til Glomma. Til sammenligning gikk det i 2022, etter dagens rensing ved Alvim avløpsrenseanlegg, 266 tonn Tot-N, 2,7 tonn Tot-P, 912 tonn KOF, 460 tonn BOF₅ og 170 tonn SS ut til Glomma. Forventet årlig middel utslippsmengder med ny renseprosess ved Alvim avløpsrenseanlegg frem mot 2050 er 52 tonn Tot-N, 2 tonn Tot-P, 315 tonn KOF, 42 tonn BOF₅ og 31 tonn SS. Dette vil på sikt gi betydelige mindre utslippsmengder, spesielt for Tot-N, til Glomma fra avløpssektoren i Sarpsborg kommune ved at Alvim avløpsrenseanlegg oppgraderes, selv ved økte tilførsler til anlegget.

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at fordelene med å oppgradere Alvim avløpsrenseanlegg med økt kapasitet og økt rensing for flere utslippskomponenter, herunder innføring av nitrogenrensing, er større enn ulempene knyttet til utslipp av urensset avløpsvann over en periode på 82 døgn fra 22.09.2025 til 12.12.2025. Det er ikke til å unngå å ha utslipp av urensset avløpsvann i ombygingsperioden for å oppgradere Alvim avløpsrenseanlegg.

Statsforvalteren har erfart at det ved tidligere tilfeller av linjevise ombygginger av avløpsrenseanlegg i regionen, har ført til lavere rensegrad ved avløpsrenseanlegget under ombygingsperioden enn først antatt på grunn av driftsproblemer med å ivareta rensing under ombygingsprosessen. Vi antar at det er en risiko for å ikke oppnå forventet rensegrad under linjevis ombygging i perioden med 59 døgn med begrenset tilførsel til og delvis rensing i avløpsanlegget. Det er sannsynlig at oppnådd rensing under ombygingsperioden vil være lavere enn forventet. Vi mener at ombyggingsalternativet med full stans av Alvim avløpsrenseanlegg er mest hensiktsmessig med tanke på samtidighet i utførelsene av arbeider, risiko for forsinkelser i ombyggingen, tidspunktet for når ombyggingen skal skje, og vår samlede vurdering av utslipp til vann.

Vi har stilt vilkår i tillatelsen punkt 3 *Utslipp til vann* om at Sarpsborg kommune må overvåke utslippene til Glomma under ombygingsperioden. Vannmengder skal overvåkes kontinuerlig, og blant annet mengder av nitrogen, fosfor, KOF, BOF₅ og suspendert stoff skal overvåkes daglig.

Statsforvalteren har stilt vilkår i tillatelsen punkt 11 *Miljøovervåking av vannforekomster* om overvåking av resipienter med oppstart ett år før ombygingsperioden starter og til minimum ett år etter anleggsslutt.

Mikroplast og kloakksøppel

Det vil være økt utslipp av mikroplast og kloakksøppel i ombygningsperioden. Vi har stilt vilkår i tillatelsen punkt 3 *Utslipp til vann* om overvåking av utslipp av mikroplast, for å få oversikt og erfaringstall med hvor mye mikroplast som slippes ut med urensset avløpsvann.

Vi har også stilt vilkår i tillatelsen punkt 9.3 *Oppsamling av kloakksøppel* til oppsamling av kloakksøppel ved de tre pumpestasjonene Torsbekk, Alvimveien og Breiviksbekken. I tillegg skal kommunen vurdere supplerende avbøtende tiltak for å samle opp kloakksøppel. Mengder kloakksøppel som samles opp, skal dokumenteres og rapporteres.

Håndtering av avløpsslam

Så lenge Alvim avløpsrensaneanlegg er stanset, skal alt avløpsslam samles opp og leveres til slambehandlingsanlegg, biogassanlegg eller avfallsmottak som har tillatelse etter forurensingsloven til mottak og behandling av avløpsslam. Dette kan også gjelde utover omsøkt periode for full stans, hvis avløpsrensaneanlegget renser dårlig og avløpsslammet ikke tilfredsstillende kvalitetsklasse for bruk av slam i henhold til krav om innhold av tungmetaller i forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.

Utslipp til luft

Lukt

Virksomheten skal ikke medføre luktulempere av betydning for naboene.

Støv

Sarpsborg kommune skal påse at støv fra anleggsdriften til enhver tid er lavest mulig. For å redusere støv til omgivelsene skal virksomheten gjennomføre støvdempende tiltak.

Støy

Statsforvalteren legger til grunn at Sarpsborg kommune sin ombygging av Alvim avløpsrensaneanlegg vil bidra med noe støy til omgivelsene og setter grenseverdier for støy i tillatelsen i tråd med vanlig praksis for bygg- og anleggsvirksomhet.

Informasjon til innbyggere og industrien

Sarpsborg kommune må ha en kommunikasjonsplan med formål å informere innbyggere og bedrifter om tiltaket og hva den enkelte kan bidra med for å begrense sine tilførsler og påslipp til avløpsrensaneanlegget i perioden med full stans. Kommunen må blant annet gi informasjon om tiltaket og hvilke konsekvenser utslippet kan ha på resipienten i den perioden arbeidet pågår.

Andre forhold

Utslippsperioden for urensset avløpsvann fra Alvim avløpsrensaneanlegg sammenfaller med perioden for planlagt mudring ved Borg Havn ved utløpet av Glomma. Begge tiltakene er å anse som samfunnsnyttige, og begge tiltakene har fått tillatelse til å gjennomføres på den tid av året som gir minst negative konsekvenser for biologisk mangfold og friluftsliv. Statsforvalteren mener at det er viktig å opprettholde framdriften i ombygging av Alvim avløpsrensaneanlegg, da tiltaket er viktig for å redusere de totale belastningene av næringsstoffer og organisk materiale i nedre deler av Glomma og Oslofjorden. Vi vurderer derfor at sammenfallet i tidsrom for de to tiltakene ikke er til hinder for at Alvim RA får slippe ut urensset avløpsvann en periode på senhøsten 2025.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter på selve tiltaksområdet i Miljødirektoratets database Naturbase, <https://kart.naturbase.no/>.

Funksjonsområdene for laks, både gyteområde og oppvekstområde for yngel er nedstrøms Sarpsfossen og i sideløpet Ågårdselva, disse områdene ligger oppstrøms utslippspunktene for Alvim avløpsrensaneanlegg. De første gytelaksene kommer opp i elven i medio mai og gytevandringen pågår helt frem til midten av september. Gyting i Glomma starter medio oktober og varer til medio november. Klekking av yngel foregår i april/mai. De omsøkte utslippene er nedstrøms funksjonsområdene til laks og utenfor perioden for gytevandring, og vi vurderer derfor at utslippene vil ha en liten effekt på funksjonsområdene til laks.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor ikke vekt. Tillatelsen med skjerpede krav til utslipp ivaretar hensynet til samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. naturmangfoldloven § 12.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet jf. § 11 naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Glommavassdraget og Oslofjorden

Alvim avløpsrensaneanlegg har utslipp til Glomma ved Alvim i Sarpsborg kommune. Denne delen av Glomma (Vann-nett ID 002-3549-R, Glomma fra Sarpsfossen til samløp Visterflo ved Greåker) er etter vannforskriften karakterisert til å være i *svært dårlig* økologisk tilstand og *god* kjemisk tilstand (Vann-nett per 20.03.2024). Punktutslipp fra Alvim avløpsrensaneanlegg og regnvannsoverløp på avløpsnettets påvirker i middels grad, og punktutslipp fra industri og avrenning fra tettsteder påvirker tilstanden i stor grad. Den økologiske tilstanden i nedre Glomma (Vann-nett ID 002-4230-R, Glomma fra Greåker til sjøen) er *dårlig*. Tilstanden i brakkvannsområdet ved utløpet av Glomma (Vann-nett ID 0101010405-C, Østerelva) er i *dårlig* økologisk tilstand og *dårlig* kjemisk tilstand. Glommavassdraget er det største vassdraget som drenerer til Ytre Oslofjord. Tilførsler fra Glomma vil derfor påvirke Oslofjorden. I mars 2021 la regjeringen frem *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn fjordens naturlige kapasitet, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat. Det er et nasjonalt mål at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas. Reduserte utslipp fra avløp vil bidra til å muliggjøre oppnåelse av miljømålene for vannforekomstene og er i tråd med tiltaksplanen for Oslofjorden.

Vannforskriften § 4 sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*».

Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og med tiltakets varighet samt forutsetning at ombyggingen gjennomføres som beskrevet i søknaden, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Glomma og Oslofjorden. Vi viser videre til våre vurderinger under Utslipp til vann lenger opp i dokumentet.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket som omsøkt, med fastsatte vilkår, ikke vil medføre en varig forringelse av vannforekomstene.

Samfunnsmessige hensyn

Alvim avløpsrensaneanlegg skal oppgraderes med blant annet biotrinns for fjerning av nitrogen og fjerning av organiske stoffer som KOF og BOF₅. Avløpsrensaneanlegget skal også bygges ut med større kapasitet for å håndtere de økte tilførselsene av avløpsvann fra tettbebyggelsen. Dette er i tråd med Oslofjordplanen og forslag til revidert avløpsdirektiv med skjerpede krav til avløpssektoren. Det nye avløpsrensaneanlegget skal stå klart med sekundærrensing og nitrogenrensing innen 31.12.2026. Sarpsborg kommune vil få et avløpsrensaneanlegg som vil rense bedre og dermed redusere utslipp av BOF₅, KOF, nitrogen og suspendert stoff. I tillegg skal overløp fra Breivikbekken pumpestasjon flyttes fra Alvimdammen til Glomma, som er en mer robust resipient.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at fordelene med å oppgradere Alvim avløpsrensaneanlegg med økt kapasitet og økt rensing for flere utslippskomponenter, herunder innføring av nitrogenrensing, er større enn ulempene knyttet til utslipp av urensset avløpsvann over en ombygningsperiode på 82 døgn fra 22.09.2025 til 12.12.2025. Det er ikke til å unngå å ha utslipp av urensset avløpsvann i ombygningsperioden for å oppgradere Alvim avløpsrensaneanlegg.

Vi anser at ombyggingsalternativet med full stans av Alvim avløpsrensaneanlegg er mest hensiktsmessig med tanke på samtidighet i utførelsene av arbeider, risiko for forsinkelser i ombyggingen, tidspunktet for når ombyggingen skal skje, og vår samlet vurdering av utslipp til vann. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Tillatt utslippsperiode for urensset avløpsvann, full stans av Alvim avløpsrensaneanlegg i 82 døgn	22.09- 12.12.2025	1.1
Målinger av utslipp	22.09- 12.12.2025	3.1
Miljøovervåking i Glomma – ett år før oppstart av tiltaket til minimum ett år etter tiltakets slutt	22.09.2024- 12.12.2026	11
Rapportering etter endt utslippsperiode	05.01.2026	12.1
Sluttrapport	01.05.2027	12.2

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Sarpsborg kommune tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av Alvim avløpsrensaneanlegg, med full stans av avløpsrensaneanlegget i perioden 22.09.2025 til 12.12.2025.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vurdering av løpende tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne tillatelsen blir gjennomført, kan forurensningsmyndigheten fatte vedtak om tvangsmulkt til staten jf. forurensningsloven § 73. Vi varsler at vi vil vurdere tvangsmulkt i form av dagbøter ved overskridelse av 82 døgn med utslipp av urensset avløpsvann. Dagbøter vil kunne løpe fra 13.12.2025.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr av 19.03.2024. Vi varslet sats 4 som i 2024 utgjorde kr 116 800,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 4 kommer til anvendelse i denne saken. Sarpsborg kommune skal betale kr 116 800,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann ved ombygging av Alvim avløpsrenseanlegg i Sarpsborg kommune

Kopi til:

Sarpsborg kommune v/ Stein Solheim Olsen